

Комуністична партія Західної України та її роль у футболі регіону

Олександр САБАДОШ (Мукачево)

...У краєзнавчому музеї Гусятин (Тернопільщина) зберігається цікавий експонат. Це золотистий приз, спортивний кубок із вм'ятиною на лицьовому боці й написом на звороті: *«1925 рік. Чернівецький «Довбуш» — другий у всеукраїнському змаганні»*.

Серед фахівців історії спорту Буковини не знайшовся той, хто зміг би пояснити, що це за нагорода. Втім, такий знайшовся серед наших краян: легендарний у минулому футболіст ужгородської «Русі» та київського «Динамо» Георгій Михайлович Лавер навів на правильний шлях пошуку. Ось його слова:

«Наприкінці 1920-х розігрувався футбольний турнір — Всеукраїнська Чаша. Мені про нього розповідав мій товариш по ужгородській команді Федір Куруц. У турнірі грали команди із Закарпаття, Галичини, Буковини та Волині. Двічі перемагав «Довбуш» із Чернівців, двічі наша «Русь». Всеукраїнська Чаша мала політичний характер, про змагання майже не писали у пресі, а потім узагалі заборонили й згадувати про нього».

І от якось довелося автору цих рядків працювати у фондах Книжкової палати України ім. Івана Федорова. Й поміж обширу матеріалів про Комуністичну партію Західної України знайшовся такий документ (*див. ілюстративний матеріал до статті*).

«Бараба» — це псевдонім Григорія Іваненка, «Васильків» — псевдонім Йосипа Крліка. Обидва були видними діячами КПЗУ — лівої політичної партії, створеної 1919 року, яка після входження Галичини до складу Польщі стала частиною її Комуністичної партії і яка була розпущена 1938 року за рішенням Комінтерну.

Значить, КПЗУ й була ініціатором заснування футбольного турніру для команд ЗУЗ? Це багато чого пояснює. Зокрема те, що про змагання, яке розігрувалося кілька років, майже не писали газети — ні галицькі, ні закарпатські, ні буковинські.

Насамкінець: імовірно, «др. Ф. Е. з Чернівців», про якого йдеться в нижченаведеному документі, це Франц Єнджейовський — засновник СК «Довбуш» зі столиці Північної Буковини...

Ілюстративний матеріал

